

Főoldal > ... > Az Ön Jogai > Bűncselekmények Sértettjei > Az Áldozatok Jogai Az Egyes Tagállamokban > 2 - Bűncselekmény bejelentése és jogaim nyomozás vagy bírósági eljárás során

2 - Bűncselekmény bejelentése és jogaim nyomozás vagy bírósági eljárás során

Hogyan jelenthetek be bűncselekményt?

Bűncselekmény miatt feljelentést bárki tehet.

A feljelentést rendszerint az ügyésznel vagy a nyomozó hatóságnál kell megtenni:

- személyesen (szóban vagy írásban) – A szóban tett feljelentést a hatóság képviselője jegyzőkönyvbe foglalja, és információkat kér Öntől az elkövetett bűncselekmény tényállási elemeire, az elkövetés körülményeire, az elkövető személyére és az esetlegesen az Ön birtokában lévő bizonyítási eszközökre vonatkozóan.
- telefonon – A rendőrség egy „Telefontanú” elnevezésű ingyenes zöld számot is üzemeltet, amelynek segítségével a bűncselekmények szemtanúi és áldozatai névtelenül tehetnek bejelentést. A 80555111 ingyenes zöld számon a nap 24 órájában fogadják a Budapesti Rendőr-főkapitányság munkatársai a bejelentéseket. További információk a Magyar Rendőrség hivatalos honlapján, a <http://www.police.hu/> oldalon találhatóak.
- bármilyen más kapcsolattartási módon, technikai eszköz segítségével, beleértve az uniós segélyhívó számot is: 112

A feljelentést más hatóság és a bíróság is elfogadhatja, de köteles azt a nyomozó hatóságnak megküldeni. Ha a feljelentés azonnali intézkedést kíván, azt el kell fogadni.

A feljelentést nyomban nyilvántartásba kell venni.

A feljelentés névtelenül is megtehető, vagyis nem kötelező megadni a személyazonosításra szolgáló adatokat vagy elérhetőségeit. A feljelentésnek tartalmaznia kell a bűncselekmény részleteit. Nincs olyan külön formanyomtatvány, aminek a kitöltését a hatóságok megkövetelnék a feljelentés megtételéhez.

A feljelentés megtételére nincs kifejezett határidő, de a hatóságok el fogják utasítani a feljelentést, ha azt egy meghatározott időtartam eltelte után teszi meg. Ez az időtartam (az ún. elévülési idő) általában az adott bűncselekmény esetében maximálisan kiszabható büntetés tartamának megfelelő idő, de legalább 5 év.

Bizonyos bűncselekmények esetén magánindítvánnyal élhet, ami olyan nyilatkozat, amelyben Ön kifejezetten kéri az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását, amit attól a naptól számított harminc napon belül tehet meg, hogy tudomására jutott az elkövető kiléte.

Hogyan tudhatom meg, hogy mi történik az ügyben?

A nyomozás elrendeléséről értesítik a feljelentőt, illetve ha a feljelentést nem a sértett tette, de a személye ismert, a sértettet is.

A feljelentés elutasításáról értesíteni kell a feljelentőt és azt is, aki magánindítványt terjesztett elő.

A bíróság dönt és értesíti Önt az alábbiakról:

- a pótmagánvádlóként való fellépésre irányuló vádindítvány elutasításáról,
- magánvádlóként megtett feljelentés alapján elrendelt nyomozás eredménytelen voltára tekintettel az eljárás megszüntetéséről.

A nyomozás során a rendőrség és az ügyészség a következőkről adhat Önnek információt:

- nyomozási cselekmények,
- szakértő kirendelése az ügyben,
- távollattartás elrendelése a gyanúsítottal szemben.

A bűncselekmény sértettjeként számos olyan jogosultsággal rendelkezik, amelyekkel élve az ügy állásáról tájékozódhat, informálódhat:

- jelen lehet – bár ezeken az Ön jelenléte nem kötelező – a szakértő meghallgatásánál, a szemlénél, a bizonyítási kísérletnél és a felismerésre bemutatásnál, e nyomozási cselekményekről értesíteni kell Önt, az értesítés azonban mellőzhető, ha ezt a nyomozási cselekmény sürgőssége indokolja, az értesítést pedig mellőzni kell, ha az eljárásban részt vevő személy védelme más módon nem biztosítható,
- megtekintheti az olyan eljárási cselekményekről készült jegyzőkönyvet, amelyen Ön jelen lehet, az egyéb iratokat pedig csak akkor, ha az a nyomozás érdekeit nem sérti,
- azoknál a nyomozási cselekményeknél, amelyeknél az Ön jelenléte kötelező vagy jelen lehet, Ön mellett képviselője, támogatója és – ha ez az eljárás érdekeit nem sérti – egy Ön által megjelölt nagykorú személy is jelen lehet; az Ön tanúkénti kihallgatásánál az Ön érdekében eljáró ügyvéd mellett –ha ez az eljárás érdekeit nem sérti – az Ön által megjelölt nagykorú személy is jelen lehet,
- jogosult arra, hogy kérelmére értesítsék az Önt érintő bűncselekménnyel összefüggésben:
 - az előzetesen letartóztatott szabadon bocsátásáról vagy szökéséről,
 - a végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt feltételeken vagy véglegesen történő szabadon bocsátásáról vagy szökéséről, illetve a szabadságvesztés végrehajtásának félbeszakításáról,
 - az elzárásra ítélt szabadon bocsátásáról vagy szökéséről, illetve az elzárás végrehajtásának félbeszakításáról,
 - az ideiglenes kényszergyógykezelés elbocsátásáról vagy szökéséről,
 - kényszergyógykezelés elbocsátásáról, engedély nélküli eltávozásáról, illetve adaptációs szabadságra bocsátásáról,
 - javítóintézeti nevelés esetén a fiatalok ideiglenes vagy végleges elbocsátásáról, a javítóintézet engedély nélküli elhagyásáról, illetve a javítóintézeti nevelés félbeszakításáról,
- Ön másolatot kaphat a szakvéleményről, valamint az olyan eljárási cselekményekről készült iratokról, amelyeknél a törvény szerint jelen lehet; az egyéb iratról pedig csak akkor, ha az a nyomozás érdekeit nem sérti és csak miután tanúként kihallgatták; a nyomozás befejezése után pedig kérelmére az ügyészség vagy a nyomozó hatóság másolatot ad ki az eljárás során keletkezett iratokról,
- a nyomozás befejezését követően megtekintheti az ügy iratait, majd azokhoz indítványt terjeszthet elő és észrevételt tehet.

Jogosult vagyok-e jogi segítségnyújtásra (a nyomozás vagy a bírósági eljárás során)? Milyen feltételek mellett?

Igen.

Az állam a büntetőeljárásokban a jogi segítségnyújtás keretében az alábbi támogatásokat nyújtja:

- a pótmagánvádló részére személyes költségmentességet,
- a sértett, a magánvádló, a magánfél, az egyéb érdekelt és a pótmagánvádló részére pártfogó ügyvédi képviselést biztosít.

E támogatásokra Ön akkor jogosult, ha a jogi segítségnyújtásról szóló törvényben meghatározottak szerint rászorultnak minősül, azonban a pártfogó ügyvédi képviselést joga csak azt a rászorult sértettet, magánvádlót, magánfelet és egyéb érdekeltet illeti meg, aki az ügy bonyolultsága, jogban járatlansága vagy egyéb személyes körülményei folytán képtelen személyesen eljárva a jogainak hatékony érvényesítésére.

A támogatás iránti kérelmet a jogi segítségnyújtó szolgálathoz egy példányban, az erre a célra rendszeresített nyomtatvány kitöltésével kell benyújtania, a kérelemhez csatolni kell a támogatásra való jogosultságot igazoló okiratokat, hatósági bizonyítványt, illetve be kell mutatni a jogosultságot igazoló hatósági igazolványt.

A támogatás iránti kérelmet legkésőbb a bíróság ügydöntő határozata meghozatalának céljából tartott tanácsülésig lehet előterjeszteni a jogi segítségnyújtó szolgálathoz.

A mennyiben a jogi segítségnyújtó szolgálat engedélyezi önnek a jogi segítség igénybevételét, egy erre szolgáló névjegyzékből választhat magának jogi segítőt.

Visszaigényelhetem-e felmerülő költségeimet (melyek a nyomozásban/a bírósági eljárásban való részvétel miatt merültek fel)? Milyen feltételek mellett?

Igen.

Ha Ön az eljárásban sértettként, magánvádlóként, pótmagánvádlóként vagy magánfélként vesz részt, Ön és képviselője részére a következő költségek térítendők meg:

- útiköltség és szállásköltség,
- az Ön által felkért szakértő által készített olyan szakvélemény költsége, amelynek elkészítéséhez az ügyészség vagy a bíróság hozzájárult,
- az eljárás egészének gyorsírással, illetve kép- vagy hangfelvevővel vagy egyéb berendezéssel történő rögzítésének költsége,
- az ügy iratai egy másolatának költsége,
- kapcsolattartási költségek (telefon, fax, postai költségek, egyéb),
- a képviselő munkadíja.

Az Ön és képviselője készkiadásait, illetve a képviselő munkadíját Önnek kell megelőlegeznie, az eljárásban betöltött szerepétől függetlenül.

Azokat a költségeket, amelyek az eljárásban tanúként való megjelenésével kapcsolatban (útiköltség, szállásköltség, ellátási költség, költségtérítés a munkából kiesett időre) merültek fel, kérelmére megtérítik.

Útiköltség: a tanú lakóhelyéről (tartózkodási helyéről) a kihallgatás helyére való utazással és a visszautazással ténylegesen felmerült és igazolt költség.

Szállásköltség: ha a tanú kihallgatása olyan időpontban kezdődik, amikor a kihallgatás napján az odautazásra az éjszakai órákban kerülne sor, a tanú részére az elszállásoláshoz igénybe vehető kereskedelmi vagy fizető vendéglátó szálláshely költségét kell megtéríteni.

Ellátási költség: a tanú részére ellátási költséget kell fizetni, ha a tanú a szállásköltség megtérítésére jogosult vagy lakóhelyéről (tartózkodási helyéről) a kihallgatás helyére való utazás és visszautazás, valamint a kihallgatás együttes időtartama egy napon belül a 6 órát meghaladja.

Költségtérítés a munkából kiesett időre: azt a tanút, aki a kihallgatás miatt a munkából kiesett időre távolléti díjra nem jogosult, költségtérítésként a munkából kiesett időre – ideértve az utazással eltöltött időt is – óránként a nyugdíjminimum 1,5 százalékával megegyező összegű költségtérítés illeti meg.

A szakértői vizsgálaton megjelent tanú a költségeire vonatkozó igazolásokat a szakértői vizsgálatot elrendelő hatóság vagy bíróság részére küldi meg, akik a költségtérítést a szakvélemény beérkezését követően állapítják meg.

Amennyiben ön magánfélként polgári jogi igényt érvényesít, az Ön és képviselője készkiadásainak, valamint a képviselője díjának megfizetésére a bíróság a vádlottat akkor kötelezi, ha az Ön által érvényesített polgári jogi igénynek helyt ad. Részbeni helyt adás esetén a költség arányos részének megfizetésére kell kötelezni a vádlottat.

Amennyiben Ön pótmagánvádlóként lép fel, az Ön és képviselője készkiadásának, valamint a képviselő díjának megfizetésére a bíróság a vádlottat akkor kötelezi, ha a vádat a pótmagánvádló képviseli és a bíróság a vádlott bűnösségét megállapítja.

Fellebbezhetek-e, ha az ügyemet lezárják, mielőtt az bíróság elé kerülne?

A sértett a törvényben meghatározott esetben panasszal élhet, ha a nyomozó hatóság, vagy az ügyészség elutasította a feljelentést, vagy megszüntette a nyomozást. A feljelentés elutasítása esetén, a sértett azonban csak

abban az esetben kérheti a nyomozás elrendelését, ha maga tette a feljelentést.

A panasz bejelentésére a feljelentés elutasító, illetve a nyomozás megszüntető határozat közlésétől számított nyolc napon belül van lehetőség. Ha a határozatot hozó nyomozó hatóság, vagy ügyészség a panasznak nem ad helyt, köteles azt felterjeszteni az elbírálásra jogosult ügyésznek. A jogorvoslatot elbíráló ügyész döntésével szemben további jogorvoslatnak nincs helye.

Részt vehetek a tárgyaláson?

A bíróság a vádirat kézbesítése után tűzi ki a tárgyalás határnapját, egyúttal gondoskodik a tárgyalás megtartásának előkészítéséről, az idézésekről és értesítésekről. Idézést azok kapnak, akiknek a megjelenése a tárgyaláson kötelező, értesítést pedig azok, akiknek a jelenlétét a tárgyaláson a törvény lehetővé teszi.

A tárgyaláson folytatandó bizonyítás sorrendjéről a bíróság határoz. A bizonyítás a terhelt kihallgatásával kezdődik, a tanúk közül rendszerint a sértettet kell először kihallgatni. A tanú kihallgatása alatt a még ki nem hallgatott tanúk nem lehetnek jelen, ettől a szabálytól azonban a bíróság a sértett esetében eltérhet. A sértett jogi képviselője a tárgyalás egészén jelen lehet, így a sértett a jogi képviselője útján tájékozódhat a távollétében lezajlott bizonyításról.

Mi a hivatalos szerepem az igazságszolgáltatási rendszerben? Például, sértett, tanú, magánfél vagy magánvádló vagyok-e, vagy dönthetek-e úgy, hogy az vagyok?

A büntetőeljárásban a sértett négyféle eljárásjogi pozícióban vehet részt, amelyek a következők:

- tanú: az a személy, akinek a bizonyítandó tényről tudomása lehet;
- magánfél: aki a terhelttel szemben polgári jogi igényt (leggyakrabban kárigényt), érvényesít;
- magánvádló: aki a törvényben meghatározott bűncselekmények esetén maga képviseli a vádat;
- pótmagánvádló: aki a törvényben meghatározott esetekben az egyébként közvéderre üldözendő bűncselekmények esetén elláthatja a vád képviselőjét.

Ha a bizonyítás érdekében szükséges a sértett a törvényben meghatározott esetekben és módon köteles a tanúvallomást tenni, vagy más módon közreműködni a bizonyításban. Ezzel szemben a magánfélként, magánvádlóként, valamint pótmagánvádlóként történő fellépés kizárólag a sértett döntésén múlik.

Milyen jogok és kötelezettségek vonatkoznak rám ebben a szerepben?

A sértett a büntetőeljárás valamennyi szakaszában jogosult arra, hogy:

1. az eljárási cselekményeknél jelen legyen, az eljárás őt érintő irataiba betekintszen, ha a törvény másképp nem rendelkezik,
2. az eljárás bármely szakaszában indítványokat és észrevételeket tegyen,
3. a büntetőeljárás jogairól és kötelezségeiről a bíróságtól, az ügyésztől és a nyomozó hatóságtól felvilágosítást kapjon,
4. a törvényben meghatározott esetekben jogorvoslattal éljen
5. a kérelmére értesítsék az őt érintő bűncselekménnyel összefüggésben az előzetes letartóztatásban lévő, a szabadságvesztést töltő, vagy kényszer gyógykezelés alatt álló terhelt szabadulásáról, vagy szökéséről.

Ha a nyomozó hatóság, az ügyészség, vagy a bíróság a bizonyítás érdekében szükségesnek tartja a kihallgatását, akkor a sértett a törvényben meghatározott esetekben és módon köteles a büntetőeljárásban közreműködni. Ez elsősorban tanúvallomás tételi kötelezettséget jelent, amely alól azok az esetek képeznek kivételt, amikor a sértett egyáltalán nem hallgatható ki tanúként (pl: ügyvédi titok, egyházi személyként tudomására jutott titok), illetve azok az esetek, amikor a sértett megtagadhatja a tanúvallomást (pl: a terhelt hozzátartozója, illetve aki magát, vagy hozzátartozóját vádolná a bűncselekmény elkövetésével).

A sértett magánfélként is részt vehet az eljárásban, és már a feljelentés megtételekor jelezheti, hogy polgári jogi igényt (jellemzően kárigényt) kíván érvényesíteni. A polgári jogi igény érvényesítése illetékmentes. Ez esetben a bíróság egy eljárásban bírálja el a terhelt büntetőjogi felelősségének kérdését és a magánfél polgári jogi igény

iránti igényét, amely a magánfél számára azzal az előnnyel jár, hogy nem kell külön polgári pert indítania. A büntetőeljárás során a magánfél indítványozhatja a terhelt vagyonának zár alá vételét, ha alaposan lehet attól tartani, hogy a polgári jogi igény kielégítését megghiúsítanák.

A sértett a törvényben meghatározott bűncselekmények (könnyű testi sértés, magántitok megsértése, levéltitok megsértése, rágalmozás, becsületsértés és kegyeletsértés) esetén magánvádlóként léphet fel. A megjelölt bűncselekmények esetében a sértettnek attól a naptól számított harminc napon belül meg kell tennie a feljelentést, amelyen a bűncselekmény elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett. A feljelentésben meg kell jelölnie a cselekmény bizonyítékait és kifejezetten nyilatkoznia kell arról, hogy kéri az elkövető megbüntetését.

A feljelentést a bíróságon kell írásban vagy szóban megtenni. A bíróság nyomozást rendel el, ha az elkövető személye, személyes adatai, tartózkodási helye ismeretlen, vagy bizonyítási eszköz felkutatása szükséges. Ha az ismeretlen elkövető kiléte a nyomozás során sem volt megállapítható, a bíróság az eljárást megszünteti.

A bíróság személyes meghallgatást tűz ki, amelyen megkísérli a sértett és a feljelentett személy kibékítését. Ha a békítés eredményes a bíróság megszünteti az eljárást, ellenkező esetben az eljárás nyilvános tárgyaláson folytatódik.

Az eljárás megszüntetését eredményezi, ha a sértett visszavonja a feljelentését, vagy ejti a vádat. Hasonló következménnyel jár az is, ha a sértettet a személyes meghallgatáson, vagy a tárgyaláson nem jelenik meg és magát előzetesen nem menti ki, illetve azért nem volt idézhető, mert a lakcímváltozását nem jelentette be.

A magánvádlót a vád képviselőjével járó jogok teljes körűen megilletik, amely magában foglalja az eljárás során gyakorolható jogokat és a bíróság határozataival szembeni jogorvoslat jogát is.

A nyomozás során biztosított jogorvoslati lehetőség kimerítése után egyes esetekben lehetőség van arra, hogy a sértett pótmagánvádlóként lépjen fel, és az ügyet maga vigye a bíróság elé. A pótmagánvádlóként történő fellépésre többek között akkor van lehetőség, ha a feljelentés elutasítására, vagy a nyomozás megszüntetésére azzal az indokkal került sor, hogy a cselekmény nem bűncselekmény, vagy valamely a büntető törvényben szereplő büntethetőséget kizáró ok (pl: kényszer és fenyegetés, tévedés, jogos védelmi helyzet, vagy el nem hárítható vészhelyzet) állt fenn. Ha az adott ügyben a törvény alapján lehetőség van a pótmagánvádlóként történő fellépésre erről a panaszt elbíráló ügyész a határozatában külön tájékoztatást ad a sértett részére.

Ha a feljelentés elutasítása, vagy a nyomozás megszüntetése miatt benyújtott panaszát elutasítják, a sértettnek lehetősége van arra, hogy a vele szemben elkövetett bűncselekményre vonatkozó iratokat a nyomozó hatóság, vagy az ügyészség hivatalos helyiségében megismerhesse. A pótmagánvádlóként fellépő sértett a panasz elutasításától számított hatvan napon belül az első fokon eljáró ügyészségen nyújthatja be a bíróságnak szóló vádindítványt. A pótmagánvádló jogi (ügyvédi) képviselője kötelező. A vádindítvány elfogadhatóságáról a bíróság dönt.

Tehetek-e nyilatkozatot, vagy szolgáltatathatok-e bizonyítékot a bírósági eljárás során? Milyen feltételek mellett?

A sértett jogosult arra, hogy a büntetőeljárás során meghallgassák. A sértett a törvényben meghatározottak szerint nem csak köteles, de saját elhatározása szerint jogosult is a bizonyításban közreműködni. A sértett tanúvallomást tehet és más módon (pl: okirati bizonyítékot ad át a hatóság részére) is szolgáltatathat bizonyítékot. A sértett az eljárás bármely szakaszában indítványokat és észrevételeket tehet. A bírósági eljárásban a tanúk közül rendszerint a sértettet kell elsőként kihallgatni.

Az ügyész vádbeszéde után a sértett felszólalhat és nyilatkozhat arról, hogy kívánja-e a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását és megbüntetését. A magánfél nyilatkozhat az általa érvényesíteni kívánt polgári jogi igényrel kapcsolatban.

Milyen tájékoztatást fogok kapni a bírósági eljárás során?

A bírósági tárgyalás előtt a tárgyalásra idézett tanú a megfelelő tájékoztatás érdekében bírósági tanúgondozóhoz fordulhat. A bírósági tanúgondozó a bíróság olyan ügyintézője, aki a tanú részére felvilágosítást ad a tanúvallomás megtétele, az ehhez szükséges bírósági megjelenés elősegítése érdekében. A tanúgondozás nem terjed ki az

ügyről való tájékoztatásra, és nem járhat a tanú befolyásolásával.

A bírósági eljárásban a sértett jogosult arra, hogy jogairól és kötelezettségeiről és az ügyről felvilágosítást kapjon, valamint - ha a törvény másképp nem rendelkezik - arra, hogy az eljárási cselekményeknél jelen legyen, az ellene elkövetett bűncselekményre vonatkozó iratba betekintsen és erről a nyomozás befejezését követően másolatot kapjon.

A sértettet tájékoztatni kell a vádemelésről és közölni kell vele az őt érintő határozatokat, valamint a bíróság ügydöntő határozatát.

Betekinthetek-e majd a bírósági iratokba?

A sértett jogosult arra, hogy az ellene elkövetett bűncselekményre vonatkozó iratba betekintsen és erről a nyomozás befejezését követően bármikor másolatot kapjon.

A sértett irat betekintési jogát a bíróságnak olyan módon kell biztosítania, hogy a mások magánéletre vonatkozó adatok szükségtelenül ne kerüljenek nyilvánosságra. Az irat másolat kiadása azonban csak az emberi méltóságra, az érintettek személyiségi jogaira, és kegyeleti jogára tekintettel korlátozható.

■ Last update: 18/07/2025

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.